

Приморске Новине

ЛИСТ ССРН ОПШТИНЕ БУДВА

ИЗЛАЗИ ПЕТНАЕСТОДНЕВНО

ГОДИНА III БРОЈ 28. 15. ФЕБРУАР 1974.

ЦИЈЕНА: 1 ДИНАР

26,33

СА VI ОПШТИНСКЕ КОНФЕРЕНЦИЈЕ САВЕЗА КОМУНИСТА

ОПШТЕНАРОДНА ОДБРАНА - ПРОГРАМИРАНА АКТИВНОСТ СВИХ ГРАЂАНА

ЦЕНТРАЛНА ТЕМА VI ОПШТИНСКЕ КОНФЕРЕНЦИЈЕ САВЕЗА КОМУНИСТА БУДВЕ била је питање општенародне одбране и безбедносне ситуације у овој општини и задаци Савеза комуниста на том плану.

Треба истаћи да се ово питање први пут разматра на новој Општинској конференцији, јер је владало мишљење да је општенародна одбрана ствар државних органа, а не проблем свих друштвених снага у комуни. Зато је, истакнуто је на сједници, досадашњу активност у реализацији концепције општенародне одбране углавном карактерисао војни аспект — организовање територијалних јединица, формирање њихових руководстава, спровођење планова територијалне одбране, израда мобилизацијских планова територијалне одбране...

МАЛО СЕ РАДИЛО НА ОРГАНИЗОВАЊУ ДРУШТВЕНЕ САМОЗАШТИТЕ

Прилазећи критички овом проблему, Конференција је оценила да је било дosta пропуста у организовању општенародне одбране, што је посљедица, у првом реду, недовољног ангажовања Савеза комуниста. Мало се радило на организовању друштвене самозаштите. Немајан однос према убирању представа за изградњу склоништа најбоља је илустрација колико су се неодговорно схватали задаци из домаће општенародне одбране.

Конференција је, послиje свестране анализе и оцење досадашњих резултата на овом послу, истакла да у наредном периоду општенародна одбрана треба да постane свакодневна, програмирана активност свих радних људи и грађана.

Било је и добрих резултата у досадашњем раду, коначтавано је на овом скупу. То се односи на активност Општинског одбора првог крста и Удружења резервних војних стајештина који су у последње две године постигли значајне успјехе, између остalog, на оспособљавању омладине у пружању прве помоћи. Велики број младих био је ангажован и преко организације извиђача, која је у протеклој години забиљежила низ успешних акција.

Конференција сматра неопходним да и остale друштвено-политичке организације — ССРН, Савез синдиката, Савез омладине Удружење бораца. Конференција за друштвени активност же- па, затим Скупштина општи- не, радне организације и мјесне заједнице — без одлагања приступе програмирању сопствених задатака на спровођењу концепције општенародне одбране.

СПРЕЧАВАТИ ПРИВАТИЗАЦИЈУ ДРУШТВЕНЕ ИМОВИНЕ

Закључено је да се атмо-сфера критичког прилажења овом проблему, која је доми-нирала на Конференцији, пренесе и у све радне колективе и организације Савеза комуниста, ради солидног оспособљавања станов-

ништва за одбрану од евентуалне агресије. Одређени су рокови за реализацију низа

конкретних закључака и за- кључено је да Конференција до краја године овим про- блемима посвети још једну сједницу на којој ће бити сумирани успеси на извршавању закључака.

Разматрајући резултате постигнуте на усвајању платформе за X конгрес СКЈ и VI конгрес СК Црне Горе, коначтавано је да је овај посао у целини добро обављен. Како је истакнуто на Конференцији, комунисти у организацијама највише су дискутовали о порасту цијене, инфлационим кретањима,

државном капиталу, друштвеној планирању, нашој ра- дијој спаси у иностранству, сезонској радној снази. По- себно су акценцијана питања рјешавања социјалних разлика и спрјечавања прива- тизације друштвене имовине.

Упоредо с разматрањем платформи комунисти будвацке општине су се ангажовали и на низу других значајних послова. Највише је урађено на конституиса-њу нових партијских организација у новоформираним основним организацијама у друштвенног рада.

Конференција је размат-рала Изјаштај о раду Цен-тралног комитета СК Црне Горе од V до VI конгреса, као и предлог допуна и измје-на Статута СКЈ и Статута СК Црне Горе.

На крају су изабрани де-легати за VI Конгрес СК Црне Горе и донијета одлука о учлањењу Општинске кон-ференције СК Будва у Титов фонд за стипендирање младих радника и радничке дјеце.

Саво Грековић
Владо Станишић

НА ДНЕВНОМ РЕДУ: ТЕКУЋИ ЗАДАЦИ

БОРЦИ О СЕБИ И ДРУГИМА

У Будви је ових дана одржан ма- совно посјећен састанак Мјесног удружења Савеза бораца Народно-осло- бодилачког рата, коме, нажалост — иако су на вријеме обавијештени и позвани — није присуствовао један представник Општинског комитета Савеза комуниста, Општинског одбора Социјалистичког савеза, Скупшти-не општине, Синдикалног вијећа, ом-ладинске и других друштвено-поли-тичким организацијама.

На дневном реду биле су свега двије тачке — о текућим задацима и разно — којима су били обухваћени најактуелнији и најзначајнији про-blemni не само борачке организације него и читавог овог подручја. Многи од њих додирнути су у сајкетом и конкретном уводном излагању сек-ретара Мјесног удружења Душана Ратковића и у исцрпној дискусији Васа Краповића, Јована Иванчићића, Пека Лијешевића, Луке Бурашевића, Марка Кујлаче, Анђеје Калуђеровића, Стева Вукотића, Стева Љубановића, Марка Зеца, Пера Јелушића и многих других учесника овог веома пло-дног скupa.

Констатовано је, између остalog, да период од годину дана карактерише низ појава, којима се не можемо похвалити. Забиљежили смо само one које су нам се учиниле најзначајније и — најалармантније. Презентира-мо их читаоцима овим редом којим су изношene:

— У току 1973. године на кормилу Општинске скупштине измијенила су се три „права грађанина“, што, без икаквог коментара, доволно говори о „клими“ у овој комуни.

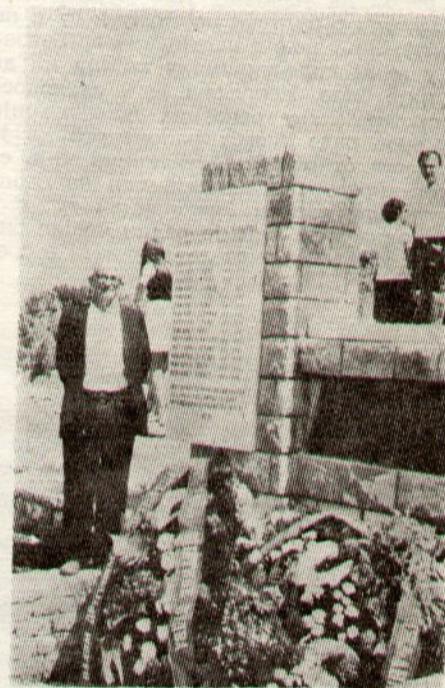
— Поједини радници органа управе и руководиоци радних организација поднијели су оставке. О томе су грађани углавном обавијештавани пре-ко штампе, а речено је како се изражавала сумња у објективност информисања. И — на томе сестало. Да грађани не би били у недоумици ко је крив, требало је — речено је на овом скупу — позвати на одговорност оне који су „прозвани“ или из-вјештаче о њиховим кривицама.

ОДГОВОРИ НА ПОСТАВЉЕНА ПИТАЊА ДОБИЋЕ СЕ ПОСРЕДНО, ПОШТО ОВОМ ВАЖНОМ СКУПУ НИЈЕ ПРИСУСТВОВАО НИ ЈЕДАН ПРЕДСТАВНИК СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ И ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИХ ОРГАНИЗАЦИЈА

— Као једно од, такође, болних „мјеста“ поменута је кадровска по-литика. Указано је, истина прилично уопштено, на незаконито бogaћење појединача, који су и овог пута оставили непознати. Нешто одређенија замјерка упућена је на адресу Комисије за испитивање поријекла имовине, чија активност још увијек није дошла до изражaja, односно још није позната грађанима.

— Дужна пажња посвећена је зат-датку који би требало да буде перманентан и један од најважнијих — његовању свијетлих традиција Народно-ослободилачког рата и васпитавању омладине (која нема ни где да се окупља) на примјерима самоприје-јегра и јунаштва оних који су својим гробовима омеђили домовину — или који је, нажалост, далеко од тога да буде прворазредан. Као доказ за ову тврдњу може послужити по-датак да су истакнути учењици Народне револуције одржали школско омладине само неколико пригодних предавања. Када се има у виду да ученици основних школа нијесу по-сјетили Брајиће, Пашировићу и друге мјеста из ближе и даље околине, не треба да изненади то што на про-слави тридесетогодишњице битке на Сутјесци није било ни девет омлади-ница, колико је бораца из овог краја за увијек остало у Долини хероја на Тјентишту.

— Не задовољавају ни резултати пословања многих радних организација, које не извршавају своје обавезе према друштвено-политичким заједницама. Несхватљиво је како је Хотлеско пред-узесе „Авале“ „зaborавило“ на своју обавезу према изградњи спомен-дома у Кумровцу, која је износила свега један милион старих динара! О-

Споменик у Челобруду

Суђена је практика „његовања“ преко временог и хонорарног рада.

На сва ова питања и замјерке није се могао добити одговор, јер, као што је у почетку истакнуто, овом важном састанку нијесу присуствовали и они који су могли да одговоре и — нећемо претjerati ако додамо — и да нађу задатке, чијим би извршавањем садржај свога рада учинили богатијим, свестранијим и целиснодијним. И закључуци са овог скупа треба да се преносе посредно Скупштини општине и друштвено-политичким орга-низацијама! А они се ограничавају на тјесавање стамбеног питања бораца и његовање традиција ослободилачке борбе народа овог краја. Препоручено је да Општински одбор Савеза удружења бораца формира комисију која ће, прије него стамбена зграда буде готова, посетити све стамбено уре-жене породице с подручја Будве, Ма-тина, Побора, Брајића, Пријевора, Светог Стефана и Петровца са околином. Предложено је да се размисли и о подизању споменика свим борцима из овог краја, подразумијевајући и оне који су пали у току првог свјет-ског рата.

УСПІХ СЕМІНАР

У Будви је одржан семинар за секретаре организација Савеза комуниста и чланове секретаријата општинских конференција Херцег-Новог, Котора, Тивта, Цетиња и Будве. Раду семинара присуствовало је око 120 учесника, а разматране су дводневне врло интересантне теме.

О суштини и методу рада у организацијама Савеза комуниста говорила је ОЛГА ПЕРОВИЋ, члан ЦК СК Црне Горе, а о радничкој класи као основном историјском субјекту социјалистичке пролетарске револуције, НИКОЛА ИЛИЋ, друштвено-политички радник у Републичкој конференцији Савеза синдикаата Црне Горе.

Семинар је веома успио. Разговори, размјена мишљења и живе дискусије биле су карактеристике овог скупа.

E

Савез комуниста у мјесној заједници

И ПОРЕД ТОГА ШТО ЈЕ ОСТВАРЕН доста значајан напредак у организовању Савеза комуниста у односу на рјешења прије IX конгреса, пракса је показала да је у начину и облицима њиховог организовања имало доста слабости, нарочито у мјесној заједници. Ово се негативно одражавало и на рад Савеза комуниста у мјесном подручју, тим више што је развој самоуправних односа улогу партијске организације учинио све сложенијом.

Друга општиска конференција Савеза комуниста и Акциони програм дали су подстицај за отклањање уочених недостатака. Писмо предсједника Тита и Извршног бироа и акција која му је услиједила измијенила је начин и садржај рада комуниста у мјесном подручју. У том смислу и наша Општиска конференција је већ од V сједнице почела вишег да се бави организационим и акционим оспособљавањем Савеза комуниста. Резултати су убрзо постали видни. Организације у мјесним заједницама почеле су се ди-
зати из учмалости, дошло је до промјене у садржају рада и методу дјеловања, редовнији је партијски живот, чланство се непосредније укључује у рад, повећана је одговорност комуниста, почели су се отклањати опортунизам, незамјеране и фамилијарност. Нарочито је запажена активност комуниста приликом разраде Платформи за X конгрес СКЈ и VI конгрес СК Црне Горе. Улази се у суштину циљева које Платформа поставља и предлажу се мјере да се они изврше. Већи број чланства Савеза комуниста није вишег органи-

рак напријед

На сједници Секретаријата било је ријечи и о идеолошко-политичком образовању младих — подручју на коме је у после-дње вријеме замрла свака активност. Закључно је да се настави с недавно започетим предавањима из области марксизма, и то нарочито у току такозване „мртве сезоне“, јер у љетњим мјесецима млади немају доволно времена за рад на овом пољу. Потпрана је и потреба проналажења стаљних облика идеолошко-политичког васпитања омладине, при чemu треба користити искуства оних општина које су постигле значајније резултате у овом погледу.

зационо повезан са основним организацијама на мјесном подручју. Њихови задаци у смјерени су тамо где раде

Конституисање мјесних заједница и развој самоуправљања у њима захтијевају од комуниста да директно раде у друштвеној бази. С тим у вези, поставља се питање њихове обавезе и наду организације у мјесном подручју, тј. у друштвено-политичком животу комуне. Сви комунисти који живе и раде на једном подручју морају да обављају разноврсне послове из многих области живота. Ако се најактивнији дио чланства партијски повезао у радној организацији онда је мјесна партијска организација кадровски осиромашила, осталла је на пензионере и домаћице. А да ли се може препустити да о највitalнијим проблемима једног мјеста одлучује само не-продуктивни дио чланства, да активни комунисти стоји по страни, као посматрачи, да дају примједбе на рад партијске организације у мјесту или да се поставе као кибицери. Овим питањем већ дуже времена бави се Комисија за развој и кадровску политику СК Црне Горе. Нову тему били су организовани и разговори у неким општинама а одржано је савјетовање у ЦК СК Црне Горе с предсједницима општичких комисија.

У досадашњим разговорима преовладавало је мишљење да би најдекватнији облик акиционог повезивања комуниста који живе на територији једне мјесне заједнице, а укључени су у једне основних организација предузећу или установи, било формирање актива СК на мјесном подручју. Наравно тај, актив се не смије поистовјетити с политичким активом општине ни са активом радника комуниста при Општинској конференцији. То ће, у ствари, бити специфичан вид организовања комуниста на одређеном мјесном подручју, који ће замијенити досадашње организације из којих је повучен активни дио чланства.

Други, такође погодан, облик, дјеловања комуниста у мјесној заједници су савјетовања, као повремени облици рада. На њима би се разматрала она питања која простичу из програма рада основне организације, одјељења или конференције СК у мјесној заједници.

На мјесном подручју могу се организовати и други облици повезивања комуниста као: зборови семинари, тематске конференције итд. Сада је тренутак да се опредијелимо за који смо облици организовања СК у мјесној заједници и да то не буде декларација већ статутарна одлука.

Вл. Станишић

ЉЕПОТИЦА ЈАДРАНА

„... Помиње се у IV вијеку прије нове ере као римско насеље... Средиште је општине на Црногорском приморју, са преко 1500 становника... Лука и морско купалиште, са једном од најљепших и најдужих плајса на Јадранском мору, са хотелима, туристичким насељима и синдикалним одмаралиштима. Упала је окружена градским зидинама... .

То би, отприлике, било све што се може наћи у нашим енциклопедијама о „љепотици Јадрана“, Будви (на слици), градићу са безброј знаменитости, преко кога је пролазила граница између Источног и Западног римског царства. Ако се сада, у вријеме такозване „мртве сезоне“, више заинтересује да ли ћемо имати зачимбу

вих података о овом градићу медите-ранског типа чије уличице можда кривудају над гробовима становника бронзаног доба, некрополама грчким и лирским, сараценским и крсташким

О Будви и њеној ривијери написане су бројне студије, расправе и дисертације у којима ћемо наћи свим поуздане податке о средњој годишњој температури ($15,8^{\circ}$) и о броју сунчаних дана у години, односно о томе да Будва има за 35 дана дужу сезону од Нице! Разумљиво је, онда, што у нашој земљи, и у свијету, постоји све веће интересовање за „ривијеру бисерних плаџа“ у чијем центру се налази град који има знатно више година него становништва и који је увеком давнож, прастарож прошлости називен „Статим“ градом.

МАЛИ ЛЕКСИКОН

Легални
марксизам

Покрет либерализма, буржоаске интелигенције у Русији, који се под заставом марксизма борио против народаштва, потиче из тумачених марксиста. Главни представници били су П. Струве, М. Тутас, Барановски, С. Кузмински и Н. Берђајев који су ступили у политички живот деведесетих година XIX вијека. Извељену иступање у Русији је позната књига П. Струве „Критичке праједије“ питању прикраденог развоја тка у Русији“. Супротно Марксу, који је гавирио о класном карактеру капиталистичког друштва, Струве је тврдио да је друштво иатакласне карактера („друштво је праје све га организација поретка“), негирао супротност између капиталистичког друштва и одрица неопходности пролетарске револуције и диктатуре пролетеријата, заступао теорију о непрекидном дну „еволуције“, тврдио да је капитализам снажнији фактор културног напредка, да је траја друштвени систем. Већишине схваталају легални жиријски система Лемин је изложио у књизи „Економска општина народаштва“ његова критика у књизи г. Струвеа“ (1880) и показао као да „легални народаштвам“, „економизам“, „љевишизам“ значе подржавање пролетеријата по кругу буржоасије. Легални марксизам био је масовнији у Русији и у Југославији.

У периоду становиштвеничкејије (1945-1950) делови марксиста су смија спасавања изложили у зборнику „Вјеха“ (1946), у којем су бранили стапањевачку реакцију и величанственог национализма.

ЛОКАЛИЗАЦИЯ

Термин „локализам“ има многоструко значење: као особеност или присуство стварних, односно типичних елемената у понашању, облицима културе једног мјеста или територијалног подручја (локалне умотворине, обичаји, дијалекти) — што чини локалним обичајем; локализам је и синоним за провинцијализам, а израз се нарочито употребљава у смислу затварања мање заједнице у своје окриље и ускогрудно понашање и дјеловање према другима.

У уобичајеној политичкој терминологији локализам означава тенденцију да се друштвене појаве посматрају само кроз уске егзистицке интересе, своје радне организације, комуне или друге заједнице. Узроци локализма су, прије свега, субјективног карактера, и то: у неразвијених производничких снага, њиховом неравнотежномјерном развоју, недограђености привредне система итд., а субјективно у степену развијености друштвене свијести, менталитета итд. У том смислу локализам се у југословенској пракси крије и оцјењује као негативна појава.

гативна посредница.

Локализам, међутим, није негативан у свим уговорима и обичнојима; у одређеним границама он може бити „позитиван и представљати облик борбе радних људи да остваре своје интересе, уколико то не штети другим друштвено-политичким заједницама, самоуправним организацијама, органима и грађанима; он може бити израз једне аутохтоне друштвено-културне средине која његује своје особености и облик привржености свом завичају, мјесту живота и рада, као и рођења. Тако нарушавањем интереса шире заједнице за властиту корист локализам поприма негативно значење,

Какви су изгледи за овогодишњу сезону

— РАЗГОВОР СА СЕКРЕТАРОМ ТУРИСТИЧКОГ САВЕЗА ЈУГОСЛАВИЈЕ —

ПРЕДСТАВНИЦИ ТУРИСТИЧКОГ САВЕЗА ЈУГОСЛАВИЈЕ у Њемачкој, Италији, Енглеској, Скандинавским и земљама Бенелукса, Швајцарској, Аустрији и Америци боравили су ових дана у посјети Црној Гори. На састанку у Будви са представницима туристичке привреде Црне Горе водили су разговор о стању понуде на туристичком тржишту и проблемима везаним за реализацијање овогодишњих туристичких планова. У раду овог скупа учествовао је и генерални секретар Туристичког савеза Југославије Војислав-Буња Ђурановић, који је за „Приморске новине“ дао изјаву.

— На састанку у Будви — рекао је он — констатовали смо да у 1974. години идемо са истим обимом понуде као и 1973. године, када је коришћење капацитета било максимално, а монетарна кретања су нашу конкретну понуду учинила још конкурентнијом.

— Изгледи за овогодишњу сезону — наставио је Ђурановић — такви су да се могу очекивати приближни прошлогодишњи резултати. Истина, продаја је за сада слабија за око десет до двадесет одсто у односу на исти период прошле године, али се очекује побољшање продаје у наредним мјесецима, па ће она достићи прошлогодишњи ниво. Но, да би се то остварило биће потребно да се уложе додатни напори. Као прво, мораћемо да појачамо пропагандне акције кроз студијска путовања страних новинара, кроз оглашавања у страним новинама и организовање конференција за штампу и такозваних квиз такмиčenja међу туристичким клијентом. За те потребе, о томе смо постigli договор у Будви, објединићемо средства и све друге акције.

Од Војислава Ђурановића чули смо да је нешто дугачија ситуација на тржишту Велике Британије усљед економских проблема који потресају ову острвску земљу. Тамо је стање продаје за педесет одсто слабије него лане у ово доба, а изгледи за срећивање ситуације врло су неповољни. Но, ове године се очекује знатно већа посјета туриста из источно-европских земаља, првенствено из Чехословачке и Мађарске, где су створени услови за бројнија путовања грађана на одмор у Југославију. Рачуна се да ће посјетиоци из ове дводесет земаља у летовалиштима на Јадрану остварити три милиона ноћивања, што је знатно више него ранијих година.

— Туристички радници су прихватили — рекао је даље Војислав Ђурановић — да оријентација у овој години буде на што бројнијо посјети индивидуалних посебно моторизованих туриста који, иначе, чине гро иностраних посјетилаца. Предуземо мјере да се за ове туристе створи познатија кроз продају бензинских бонова, а то би значило да можемо очекивати већу посјету него ранијих година.

Туристички посленици су разговарали и о низу других питања који могу да допринесу остваривању болових резултата туристичке сезоне. Било је говора о жалбама туриста на неиспуњавање обавеза од стране хотела у вези резервација, затим о пропустима у вези с квалитетом услуга у ресторанима, посебно о недовољном конфору у ауто-камповима, где се гостује, осим голе ледине, често не нуди много више. Гости замјерају да у ресторанима не могу да добију специјалитетете наше кухиње, а не мали број жалби упућују се на чистоћу свих врста угоститељских објеката.

Д. Новаковић

Празник мимозе „стигао“ у Будву

Ове године Херцег-Нови су се постарали да свој празник популарнију и ван подручја Боке. Градска музика из Херцег-Новог профиловала је 1. фебруара и будванским улицама и на тај начин означила почетак Празника мимозе.

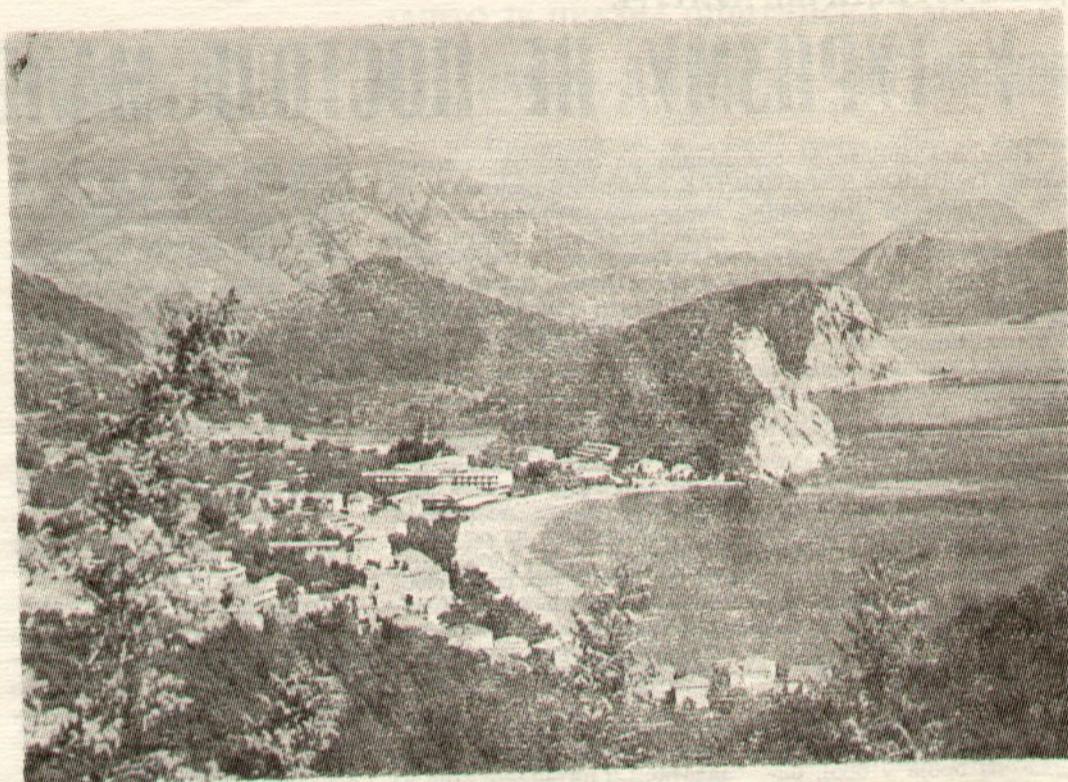
Можда ће ова симпатична поворка допринијети да се та прекрасна декоративна биљка пренесе и „настани“ и на овом дијелу наше обале.

Јер, Будва је, такође, без мимозе. Домаћини, који су ову биљку засадили у својим баштама, могу се сада прећи у прсте. А будванско поднебље није ништа мање погодно за гајење ове биљке од оних у Херцег-Новом, који је ових дана читав по-злаћен расцветалом мимозом.

Простора који вали за зеленилом и цвијећем има у Будви на сваком кораку.

С. Јовановић

В.

Панорама Петровца

УЗГРЕД ЗАПИСАНО

Глува зима Петровачка

ДОК СУ ХОТЕЛИ У МНОГИМ МЈЕСТИМА НА ЦРНОГОРСКОМ ПРИМОРJУ ПУНИ, Петровац је без гостију. Улице су празне, а у предвечерје текшико је срећти било кога. Град нема биоскопа, иако га је имао још 1945. године. О другим видовима забаве да и не говоримо. Једино смо затекли неколико мјештана у холу хотела „Ривијера“ који је једини зимски отворен. Повели смо разговор о глувој Петровачкој зими, о сезони која предстоји и пословима који су на помolu.

— Збила је слика жалосна — слаже се Видо Копитовић, секретар Мјесне заједнице. — Онај ко има прилике да љети наврата у овај град, сада га сигурно не би препознао. Нема никаквог живота ван кућа и становна мјештана. Забаве нема, млади су препуштени себи. А толико причамо о њима...

Питали смо друга Копитовића што је Мјесна заједница предузела да се стање измјени на боље. Рекао нам је да су рађени само планови и програми који нијесу нити могу бити реализовани. Разлог је једноставан: потребне су паре, а њих нема. Умјесто предвиђених 1.900.000 динара, Мјесна заједница је од Скупштине општине добила свега око 10.000 динара!

Интересовало нас је зашто су петровачки хотели пусти, зашто је 1100 лежаја празно, када Будва, Сутоморе, Котор, Херцег-Нови и Улцињ имају приличан број гостију. А и Петровац није без условия. Хотел „Ривијера“, истинा, нема базене, аутоматску куглану и барове, али има централно гријање и близу је мора а то је довољно да неко ипак дође. Али, нема ни љубави, није мјештана, а нарочито омладине која ту проведе већи дио дана.

ДОМАЋИ ГОСТ НИЈЕ ЗАБОРАВЉЕН

— Мало смо се ангажовали да би код нас продро зимски туризам — рекао нам је Златко Вукелић, шеф продаје у Хотелском предузећу „Палас“. — Неуређен град, без услова за разоноду, спријечио нас је да да више поведемо о томе рачуна. Ових дана очекујемо неке фудбалске екипе које ће се овде припремати. У близини хотела „Ривијера“ је фудбалско игралиште, па мислим да ће бити интересантно.

Но, иако нема гостију, Петровачани се нису успавали. Припреме за наредну сезону су у току. Предузеће „Палас“ продаје све капацитете за наредну сезону. Највише Њемцима: око 700 кревета. По ријечима Вукелића, постоји оправдана бојазан да ће број туриста из Енглеске бити смањен. О

томе свједоче и веома лоши извјештаји о стању букинга.

Домаћи гост није заборављен. За њега се Петровчани одвојили око 200 кревета у хотелима. Ако гост буде долазио у првоштогодишњој популарној цијени: пансион за 80 динара. За индивидуалне госте цијена ће бити од 130—190 динара. Како смо сазнали, неке домаће агенције („Центрутурит“, „Јутотурс“ и „Инекттурит“) већ су у преговорима с „Паласом“ око закупљивања лежаја.

Добили смо и веома интересантан податак: бивше Туристичко друштво „Приморје“ уступиће своје лежаје у домаћој радиности (око 2000) Хотелском предузећу „Палас“ које ће их продавати. Гости ће, значи, љетовати у приватним собама, а храниће се у хотелским ресторанима.

ЗАМРЗНУТИХ ШЕСТ МИЛИОНА

Пролазећи Петровцем, пажњу нам је привукла једна грађевина која већ дуже времена није макла од темеља.

Цементни стубови из којих вире зарђаје жице и материјал разасут по градилишту пружају тужну слику. Ријеч је о темељима за нови хотел „А“ категорије предузећа „Палас“ којег је још 1971. године почело да гради предузеће „Комфор“. Његовом ликвидацијом престали су и радови на овом објекту на којем је утрошено шест милиона динара.

— Тад хотел, који треба да буде најљепши у Петровцу, имаће 330 лежаја, рекао нам је Иво Калоштровић, шеф прупе за инвестиције у „Паласу“. Одустало се, дијелом, од првобитног пројекта и број лежаја је повећан за 120. Хотел ће имати базен, сауну, аутоматску куглану и конгресне сале. Његова изградња треба да стаје око 70 милиона динара. Пројекат за овај хотел радије архитекта Владо Пламенац у организацији „Авала инжењеринг“ и Републичког завода за урбанизам.

Интересовало нас је ко ће обезбиједити толика средства за изградњу.

— Најљеворатније Југословенска инвестициона банка, која је обезбиједила паре за „Кастел-Ластву“, рекао нам је Калоштровић. — Ако дође до реализације неких иностраних кредита, паре ће се добиле већ у мају.

Изградња хотела, према прорачунима, трајаће дваје године и он би прве госте могао да прими у сезони 1976. године.

Саво Грегорић

ГОДИНА ТУРИСТИЧКЕ КУЛТУРЕ

У ТУРИЗМУ НЕ ПОСТОЈЕ МАЛЕ СТВАРИ

Наш предлог да се ова година на подручју општине прогласи ГОДИНОМ ТУРИСТИЧКЕ КУЛТУРЕ нашао је на опште одобравање. Члановима Редакције грађани се обрађују са питањима. Како ће и када ће акција почети, где могу да добију програм и како да се они укључе у њу? Ради свега тога упадамо у по мало неугодне ситуације, али — све у своје вријеме. Да поновимо: Редакција је у прошлом броју само иступила с предлогом да се ова година прогласи годином туристичке културе. Уз предлог дали смо и неколико конкретних мишљења како да се та акција осмисли. А и то да се на овако обимном задатку морају ангажовати сви туристички и друштвени фактори — друштва, школе, омладинска организација, ССРН, Синдикат и, посебно, организације удруженог рада у угоститељству, привреди, комуналнијама, организма друштвених служби и инспекција и сваки грађанин понаособ. Јер, акција како је замишљена, не може и не смije да буде „укратког даха“, да запламти и да се угаси. Биће потребно пуно стрпљења и планског рада, доста нерава и упорности, али без узрјавања и лјутњи, јер, способност и спремност да се критика прихвата, да се усвоји туђе мишљење ако је боље од сопственог, ако доприноси заједничком интересу, подједнако је култура као што је она и гостопримство, љубазан дочек госта или одлазак у позориште.

Зато да поновимо: Ступци „Приморских новина“ ће и даље, из броја у број, бити резрвисани за разраду овог нашег предлога, све до момента док туристичка организација не изради конкретан програм спровођења акција у ГОДИНИ ТУРИСТИЧКЕ КУЛТУРЕ. Циљ нам није био само да нешто предложимо, већ и да све забиљежимо што би могло да допринесе реализацију такве корисне акције. Наравно, остаје нам обавеза да пратимо све што се у вези са овим буде радило, као и право да дајемо и своје мишљење о оном што буде већало и што не буде у реду.

ОД СВИХ СЕ ОЧЕКУЈЕ НАЈПУНИЈА ПОМОЋ

Поред ове наше напомене, у овом броју простор у листу у вези с ГОДИНОМ ТУРИСТИЧКЕ КУЛТУРЕ уступили смо секретару Туристичког савеза општине Богољубу Рајеновићу. За то смо имали дуно разлога. Туристички савез општине, заједно с туристичким друштвима из Будве, Бечића, Светог Стефана, Петроваца на Мору и Буљарице, треба да понесе највећи дио терета у реализацију ове акције, почев од сачињавања програма свих активности до привођења крају и најситнијег задатка који буде постављен. Значи, они ће представљати ону жилу куцавицу која ће не само покретати друге дјелове организма, већ га и хранићи новим идејама, подстреми, отклањати препереке које се јаве на путу извршавања задатака, убацивати нове снаге за освржежење и слично.

— Предлог за једну овакву акцију — рекао је нам Богољуб Рајеновић — „олази у најгодније вријеме, а проблематика је врло важна за нашу свеукupnu туристичку понуду. Били smo се орјентисали на изградњу смјештајних капацитета, што је било необично значајно, али smo запоставили низ других ствари. Без лјутње, морамо признати да smo почели изневјеравати наше традиционалне гостопримство које је, итака, значајно за наш туризам који је своје мјесто изборио — у свијету. Ако госта посматрамо кроз једно двије стране: ГОСТ-ДОМАЋИН, било да је у питању милиционар, радник у ауто-кампу, на аутобуској станици, у привреди, конобар или директор хотела, затим ако саберемо наше задатке у том деликатном послу (а посао с људима је најтежи посао) и сами ћemo увиједи да више морамо да се оправдамо тим питањима...

Туристичка друштва и туристички савез општине, како смо чули од Богољуба Рајеновића, у читавој овој

свih, али уз њено програмирање. Мјеста у извршавању овог задатка биће за сваког грађанина понаособ, посебно за омладину и ученике основних школа за које, како се сматра, ова година треба да представља година укључивања у туристичко приређивање. Програм за ГОДИНУ ТУРИСТИЧКЕ КУЛТУРЕ израђиће Туристички савез у заједници са туристичким друштвима, а биће приступачан сваком грађанину.

ТУРИЗАМ ЈЕ САЗДАН ОД „СИТНИЦА“

Објеручке прихваћам ову акцију и срећан сам што је предлог нашао на опште одобравање. Морамо рећи да smo овим чином прихваћана признали да наје све урадено, да има још што да се уради, ако хоћемо да идемо напред. То је посебно значајно, а то треба да буде гаранција да ће се сваки грађанин у њу укључити и притећи у помоћ кад она буде тражена. Разговор са појединцима показује да ће ту-

помоћи да се људи више не љуте и не пријеђају ако им се указује на пропусте. Још више ће постати сијесни да свака домаћинска и културна услуга доноси нови поен нашем туризму у цјелини. Јер, културна услуга није само довољна у апотеци, ресторани, привреди или здравственој станицама; културно општеве и културно послуживање по неки пут важније је у аутокампу, на киоску, плажи — при издавању сунцобрана или пријаји сладоледа на улицама. Биће наша обавеза да у све ово, попављам, укључимо најмлађе, а на који начин, то ћemo се договорити с њиховим васпитачима. Али, не смијемо заборавити да разговори и договори неће бити на одмет и за старије, поготову за one који свакодневно примају госте у своје домове. Ако прихватати изреку: „Човјек се учи док је жив“, сами ће увидjeti колико је све ово значајно и сами ће пожељети да личno допринесу даљем успјеху у развоju туризма. Самим тим, нестаће мишљење да свака примједба на рад овог или онога значи и задњу намјеру и слично. Туристичка култура је широк и растегнут појам, па се у њу укључује свака ситница. А

„Пристаниште“ на Словенској плажи

тора, почев од основних организација удруженог рада до форума друштвено-политичких организација. Рачунају на заједничку акцију

ризам у најситнијим детаљима бити у овој години преокупација свих нас, што са своје стране показује да ми сви добро знајмо где smo били затајили. То и даље ујверење да ће акција

туризам је саздан сав од „ситница“ јер у њему не постоје мале и велике, већ само важне ствари — рекао нам је на крају Богољуб Рајеновић.

Драгослав НОВАКОВИЋ

ПОСЛИЈЕ ВИШЕМЈЕСЕЧНОГ ИСПЧЕКИВАЊА

САЈАМ ВРАЂЕН БУДВИ

РАСКИНУТ УГОВОР ИЗМЕЂУ ЕКОНОМСКЕ ПРОПАГАНДЕ И СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ — ЗА САЈАМСКИ ПРОСТОР ЗАИНТЕРЕСОВАНА НЕКА СЛОВЕНАЧКА ПРЕДУЗЕТВА.

Најзад је окончан маратонски спор између предузећа Економска пропаганда из Београда, као закупца, и Скупштине општине Будва, као власника Јадранског сајма у Будви. У Скупштину општине недавно је стигла пресуда Окружног суда из Титограда, којом се потврђује Општински суд Јадранског сајма из Котора, да Економска пропаганда као закупац Јадранског сајма уступи сајамски простор слободан од лица и ствари и отворени изложbeni простор у року од 15 дана њеном власнику Скупштини општине Будва. Тиме је престао да важи уговор о закупу сајамског простора са Економском пропагандом и пет сајамских павиљона са отвореним изложbenim простором вратени су Скупштини општине Будва.

Нарочито је жалосну слику Јадрански сајам пружао прошле сезоне, када су хале зјапиле пра зне, а ексклузивни национални ресторани „Браничево“ читавог лета био затворен. Колико штете су претпријела оба партнера

још нико није израчунао, али су оне сигурно велике.

Интересантно је да је основна организација Савеза комунистичких органа управе Скупштине општине још у марта прошле године формирала комисију од пет чланова која је имала задатак да проучи цјелокупну ситуацију око Јадранског сајма. Комисија је саслушала преко 20 људи који су били у вези са Сајмом и направила извјештај од око 1000 страница, али каква вјада од свега тога кад га још нико није разматрао!

Јадрански сајам довео је Општини скупштину у „булу“ за око пет милиона динара, па се сада настоји да се прonađe сољдан партнери како би се остварила концепција Сајма, као што је то предвиђено пројектом Јужни Јадран. Сви су изгледи да ће се то и постићи јер се за Сајам интересују „Мебло“ из Нове Горице и још неке реномиране југословенске фирме.

В. СТАНИШИЋ
С. ГРЕГОВИЋ

ИЗ СЈЕНКЕ НА СВЈЕТЛО

РЕСТОРАН Н...

Моли нас грађани: Погујте да видите како у ове зимске дане биједно изгледа наш један експрес ресторан у граду и настављајте да се пријатељију са њима. Бије наша обавеза да у све ово, попављам, укључимо најмлађе, а на који начин, то ћемо се договорити с њиховим васпитачима. Али, не смијемо заборавити да разговори и договори неће бити на одмет и за старије, поготову за one који свакодневно примају госте у своје домове. Ако прихватати изреку: „Човјек се учи док је жив“, сами ће увидjeti колико је све ово значајно и сами ће пожељети да личno допринесу даљем успјеху у развоju туризма. Самим тим, нестаће мишљење да свака примједба на рад овог или онога значи и задњу намјеру и слично. Туристичка култура је широк и растегнут појам, па се у њу укључује свака ситница. А

У све ово није се било тешко ујерити. Довољно је било само провирити кроз прозор, па да се доживи невиђено. Све што се може наћи у једној септичкој јами или канализацији, било је тамо — у слојевима и на гомилама! Столице и столови, истина, уредно сложени, али изложени пропадању. Нијесмо могли видети како изгледају разни уређаји и посуде у којима се кува. Какви ће тек бити док се другови из „Авале“ сјете да ресторан очисте и инвентар заштите од даљег пропадања.

Ако не грађани, било би добро да, бар, радијацији основне организације удруженог рада којој ресторан припада сазнају ко је одговоран за овакву и овога немарноту. Ако то нијесу дотични руководиоци спремни да кажу, надамо се да ће то Санитарна инспекција рећи. Јер, и Инспекцији би, у вези, са свим овим, требало поставити бар једно питање: Да ли, другови инспектори, баша обавеза престаје са затварањем хотела, ресторана и других туристичко-угоститељских објеката?

П. С. Да кажемо и ово: У ресторану се налази и један чамаџ. Он је обезбиђен од пропадања, подигнут је на пантале. Брину људи о приватној својини, нема шта.

Н. Д.

СА ЗБОРА БИРАЧА У БУЉАРИЦИ

ПРОТИВ ПРАЗНИХ ОБЕЂАЊА

САЛА У ЗГРАДИ БИВШЕ ОСНОВНЕ ШКОЛЕ У БУЉАРИЦИ — некада ученица — била је те јануарске ноћи узана да би примила све оне који су се тамо окупили. Дошли су бирачи ове изборне јединице да у разговору с предсједником будванске општине Бранком Иванчевићем изнесу своје проблеме, који својом тежином притискају ову скоро нетакнуту просторну целину — седму туристичку зону по просторном плану „Јужни Јадран“. Окупили су се и разговарали отворено. Није било ријечи о будућој визији овог краја — туристичком гиганту од 20.000 лежаја. Такве приче остављене су за касније — када дођу боља времена. Причало се о текућим проблемима, и то редом, јер њихов број није мали. Прво их је у уводном излагању изненадио одборник Илија Андровић, а затим и остали. Речали су се проблеми и... дискутантима: Јово, Митар, Анте, Иво, Симо, Лука, Саво, Остоја, Андрија... Говорио је и предсједник Бранко Иванчевић:

— Желим да оно што се договоримо и спроведемо. Могућности су скромне — казао је он.

— Слажемо се. Буљаричани су „сити“ празних обећања — рекли су на то бирачи.

Иако без хотелског луксуса и добре реклами, Буљаричани ипак, са својим огромним и дивним плажама, представља привлачну мету

за бројне госте у љетним мјесецима. Тачно је то да долазе они са „плитким“ цеповима, али су зато бројни. Странци, домаћи, а нарочито деца, претворе буљаричко поље у туристички логор — шатор до шатора, купач до купача. Долазе и одлазе. Иако са „плитким“ цеповима, они доста оставе, и то само на име боравиште и купалишне таксе, јер на нешто друго средства немају прилике да утропе.

Осим плажа и гостопримства, Буљаричани за сада немају шта да пруже. Гости и њихови домаћини у љетној сезони боре се с бројним проблемима: лишени су културних манифестација, немају доволно воде, ресторана друштвене исхране, нити доволно добро снабдјевених продавница робе широке потрошње. Нема прилазног пута, паркиралишта, доволно осветљења, нити санитарних уређаја на плажама.

Многи од ових проблема би се и ријешили да је дио од убраних средстава на овом подручју улаган у изградњу инфраструктуре. Зато многи гости одлазе разочарани туристичком понудом и више се не врате. Зато су Буљаричани, по природи скромни људи, били на састанку упорни и одлучни да се бар нешто учини на подручју њиховог мјesta и то до наредне сезоне како се ове слабости не би понављале.

У складу са захтјевима договорено је да се обави низ

послова. Гости Буљарице до плаже више неће долазити прашњавим, кривим и мрачним сокцијама, него новим освијетљеним асфлатним путем, а плажа ће бити снабдјена прописаним санитарним уређајима. Омогућиће се изградња ресторана друштвене исхране и даљи развој трговачке мреже. Убрзано ће се радити на урбанизацији сервисне и појединачних стамбених зона у Буљаричи. Зграда школе од које Основна школа у Петровцу убира знатна средства мора до бољег рјешења постати пункт за окупљање, мјесто одржавања културних манифестација, мјесто туристичког сервиса.

Био је то ријетко добар и отворен састанак. Буљаричани су, заиста, скромни — отело се писцу ових редова док је након завршеног састанка цомбастом стазом слизио од школе до Јадранске магистрале у познатим ноћним часовима.

Димитрије Јововић

ЗАШТО ЈЕ ПРАЗНА ОПШТИНСКА КАСА?

И „АВАЛА“ ДУГУЈЕ — ПЕТ МИЛИОНА

Прегледом документације установљено да Хотелско предузеће „Авала“ дугује Општинској скупштини и њеним фондовима преко пет милиона динара. Дугови су настали због неплаћених комуналних.

У Будви се до прије кратког времена сматрало да је Јадрански сајам највише штете Општинској скупштини и да је он испразнио општинску касу. Али, најновија открића говоре да је то само један од узрока. Ових дана установљено је да Хотелско предузеће „Авала“ из Будве, које сада послује у оквиру здруженог предузећа „Монтенегротурист“, дугује Општинској скупштини преко пет милиона динара. Како је до тога дошло?

Прегледом документације утврђено је да су ови дугови настали због тога што предузеће „Авала“ за дужи период није уредно плаћало своје обавезе. Према Фонду за изградњу комуналних објеката обавезе износе око четири милиона, а настале су због неуплаћених комуналних за изградњу хотела „Интернационал“, депаданса го-

тела „Плажа“, хотела „Спландид II“, велике стамбене зграде S-53, затим за хидротерапију, куглану, базен хотела „Интернационал“, складиште и земљиште за изградњу аутокампа у Бечићима.

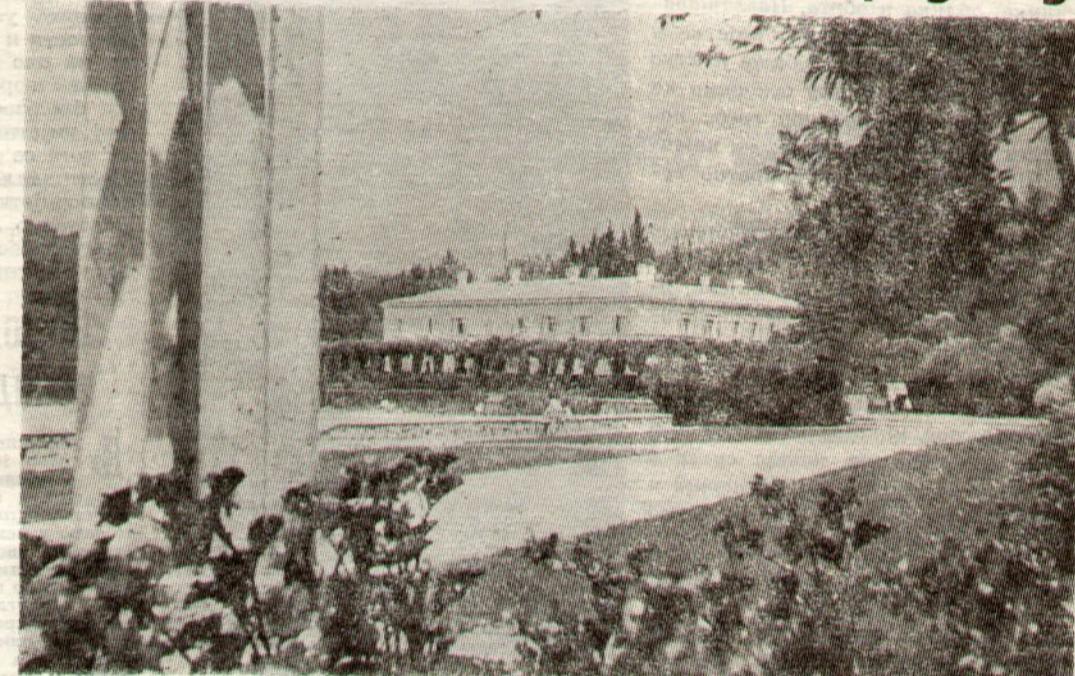
— Очекујемо да се ових дана склопи уговор са „Авалом“ о роковима и начину плаћања ових дугова — рекао нам је Светолик Поповић, шеф рачуноводства у Скупштини општине.

— Међутим, нијесу само дугови у питању.

— Годинама је запостављена изградња инфраструктурних објеката у будванској општини — каже Димитрије Јововић, секретар Општинске скупштине. — „Авали“ су даване локације непосредном погодном уз минималне комуналне, али они нијих нијесу били у стању да плате.

Н. П.

Пржно у новом руку

Поглед на Милочер

Примјер Лапчића

Мјештани Лапчића и даље су упорни да својим трудом побољшају услове живота на селу. Направили су два пута, два водовода, трафо-станицу и уличну расвјету у селу: пред сваком сеоском кућом могу да приступе кола! Готово у сваку кућу уведен је вода, а у некима уређени најсавременији санитарни чворови. Живот се у овом селу већ готово не разликује од оног у граду.

Бриједни људи нису се задржали на овом што су постигли. Ових дана покренули су акцију за адаптацију и уређење сеоске воденице у потоку Пиратац, у којој се некада мљело жито. Већ су очистили јажу која је била потпуно насугта мљем и прибавили шљунак, пјесак и циглу да реконструишу трошице зидине старе воденице, промијене кров и оспособе млини.

— Нема ни једног домаћина Лапчића који се укључио у акцију и дао самодојринос — рекао нам је одборник Рако Радоњић. Истина, ми тренутно немамо толику потребу да користимо воденицу, пошто, нажалост, мало ко више сије кукуруз и пшеницу, али хоћемо да спасимо овај заједнички објекат. Нека стоји, ако ништа као успомена. Можда ће некада некоме и требати.

Иначе, Лапчићи имају још много шта у плану. Недавно је на збору бирача формирана комисија од представника пет мајинских села (Мажићи, Марковићи, Дулетићи, Лапчићи и Станишићи), која ће израдити програм развоја овог подручја. Дакле, рад организован, систематски — рад који враћа живот напуштеним селима.

П. Н.

По свој прилици ће неkadашње рибарско насеље Пржно промијенити свој изглед. Велелепни хотел „Маестрал“ неће више бити усамљен међу смоквама и маслинама.

Ових дана је у Скупштину општине Будва стигао захтјев Хотелског предузећа „Свети Стефан“ којим се тражи уступање, национализовање и експропријисање земљишта у површини од око 15.000 квадратних метара ради изградње центра Пржног. Инвеститор би било Хотелско предузеће „Свети Стефан“, а цијена радова, према грубом прорачуну, износила би преко 20 милиона динара.

Пројекат за изградњу центра Пржног направио је еминентни љубљански архитекта, професор Едо Равникар. Према њему, у Пржном би се градили многи објекти, нужни за нормалан развој туризма: гостиона и самопослуга у чијем сутерену би био простор за гаражирање и паркирање возила, банка с мењачницом, пошта, амбуланта и зубна амбуланта, сала за друштвене скупове, књижница и читаоница, слатичара, апотека и још неки мањи објекти.

У склопу будућег центра градиће се и пет стамбених зграда. Три ће бити за сталне, а дviјe за

сезонске раднике предузећа „Свети Стефан“.

С. Г.

ДВИЈЕ ПРЕДСТАВЕ „ГОРСКОГ ВИЈЕНЦА“

У препуној дворани „Зета филма“ Црногорско народно позориште из Титограда приказало је 30. и 31. јануара „Горски вијенац“. У режији Благоја Ераковића представа је индамшила сва очекивања, а аутори и протагонисти оба пута испраћени су бурним аплаузом од стране публике.

Главну улогу, Владику Данила, тумачио је Ђођо Шантић, иначе члан Југословенског драмског позоришта из Београда. Запажене су креације Драгиће и Петра Томаса и Милоша Јекнића.

Извор вјере у нашег човјека

О КОНКРЕТНИМ ЛИКОВИМА — написао је др Видо Латковић — каткад лапидарно да-тим, а често умјетнички докрајченим, у ис-торијски вјерно приказаним ситуацијама, живи читав један период наше историје, један ступањ у нашем друштвеном развитку. Тај ступањ развија сви наши народи су превазишли, неки раније неки касније, али су сви кроз њега прошли, тај ступањ представља наше историјско дјељињство". „Зашто не би историјско дјељињство човјечанства“ — каже Маркс поводом старогрчке књижевности — „тамо где се оно најљепше испојило, вршило своју вјечиту драж као ступањ који се више никад неће вратити?“ И наше „историјско дјељињство... тамо где се оно најљепше испојило“ представља за нас заиста „вјечиту драж“. И не само то, Љубишини ликови су до те мјере одраз људских односа у једном историјском тренутку да далеко превазилазе оквире тог тренутка.

ка и неким својим најбитнијим особинама дости-жу изјесну националну типичност. Данас, пошто смо прекујили много застра-њивања, када у народној држави изграђујемо истински народну културу, можемо боље него и-гда раније осјетити шта значе Љубишине при-повијести као одраз народног духа и стремљења. Све оно што је у нашем културном наслеђу би-ло пројектето истинском човјечионију, све оно што је доприносило и што сада доприноси „унутрашњем и социјалном ослобођењу човјека“, све се то узи-ђује у темеље нове културе наших ослобођених народа. Уз дјела многих других, и Љубишино књижевно дјело узиђује се у те темеље. Његов Кањон Мајдановић, његов Вук Гојчевић, добар дио и других његових ликова или одломака из његових приповијести представља непресушан извор вјере у нашег човјека.“

ВЕЗАН ЗА СЕЛО

Љубиша је „пупчаном врпцом“ био везан за село које га је дало — ријечи су професора Латковића. Гледајући на сељачке масе са со-цијалне позиције инте-лектуалаца који зависи од тих маса, који у њима види једини ослонац народног покрета, поносити својим поријеклом, као и сви његови саљеменици, Љубиша је настојао да вјерно пренесе народна схватања; у том погледу он је у својим књижевним дјелима себе потпуно изједначавао са колективом који приказује.

Све Љубишине припо-вијести су засноване на предајима. Једном при-ликом он је naveo имена људи од којих је чуо предања која је у-мјетнички обрадио као приповијesti. Но, то ни-како не значи да се Љубишин књижевни рад може свести да врло добру допуну, такорећи илустра-цију списа Вука Ка-рачића.

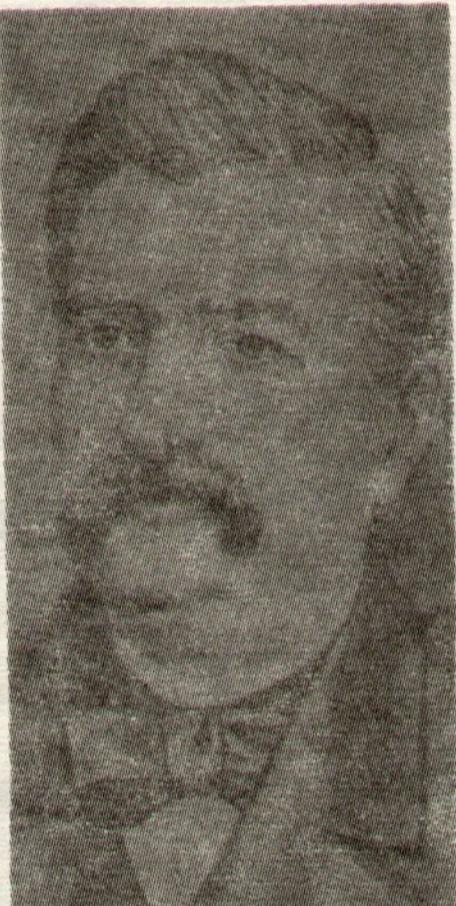
Љубиша је, прије све-га, без сваке сумње, чуо и знао много шта пре-дана него што их је об-радио. Већ у самом од-бирану из мноштва граве-онога што је, по његовом мишљењу, значајно, и ка-рактеристично, и нарочи-то онога што је актуелно, огледа се његов ориги-нални рад...

Свијету на видик

У ЉУБИШИНIM ПРОПИВИЈЕ-СТИМА — забиљежио је др Видо Латковић — изнijeta су „свијету на видик“ морално здрава и дубоко народна схватања сеоског ко-лектива у паштровским и другим црногорским племенима, у њима је ука-зано на разноликост и богатство фол-клорне књижевности и, нарочито, јез-зика, на чистоту тог језика, богатство речника, облика и обрта. Наглашава-њем етичких вриједности, које се у тим племенима крију, Љубиша је хтио да укаже на идеолошку основицу на којој националну културу треба по-ставити и даље изграђивати, на најсигурније средство у борби против ту-ђинштице.

У тим приповијестима захваћен је прилично дуг период у историји црногорских племена, од XV вијека, и-право од пропасти Иванбегове феу-далне државе, па све до почетка XIX вијека, до Љубишиних дана.

По распаду последњих остатака зетске државе, црногорска племена, и брдска и приморска, нашла су се у процијету између Турске Империје и Млетачке Републике, формално под влашћу једне или друге, а стварно у непрекидној борби и против једне и против друге. С Турцима је вођена крвава хајдучка борба, која постепено узима све организованостију форму, а с Млечићима пратијена борба против подмуклог искоришћавања, и еконо-мског и у војничке сврхе. У том про-цијету племена су била скоро потпуно изолована, нарочито она у брд-ским крајевима. Усљед те изолованости не само да је природни друшт-вени разvитak задуго био потпуно за-држан, него је у то вријеме веома у-

Стјепан Митров Љубиша

очиљва изјесна регенерација племен ског живота. Племена су се увукла у себе, свако је почело живјети својим посебним животом, поново су о-живјеле и почеле преовлађивати једном већ превазиђене форме живота: размјена добара сведена је на најма-њу мјеру, новаца у промету скоро ни-је било...“.

СНАЖНА ДОПУНА ЊЕГОША

КАО ПАШТРОВИЋ Љубишина је граву за своја дела узимао из црногорске про-шlosti, исто као из свог Приморја — написао је Трифун Љукић. „Његови типови, као, на пример, они у приповијести „Гор-де, или како Приногорка Љуби“, права су слика и психологија васпитања црногорског. Морални об-зире и широка идеологија националног схватања, о-но што је основа тамоши-њем чојству, код Љуби-ше је изражено са дуб-љим и правим познава-њем. Он је реалист и кад приказује удаљену про-шlost.

— Да је мој искон прост и благословен, ако се над овим труплем ос-тире вјечита слобода мо-је отаџбине!...

Како нам ова карак-терна одлика Љубишиног јунака из осамнаестог ви-јека сасвим личи на ри-јечи једне Приногорке, ко-ја је, у првом свјетском рату, изгубила јединица сина, па на изјаву сау-чешића упитала:

— Реците ми ви: Ка-ко стојимо? „Јесам ли има-ла зашто дати свога је-динца?

Поред онога што је дао Приногорцима, Стјепан Митров Љубиша је имао и „један од планова који

је са собом у гроб по-нио“ — како то наподи и Скерлић у својој студији о Љубиши. — Та његова идеја била је „да да прози-ни пандан „Горском ви-јенцу“, да у једном ис-торијском роману прикаже истрагу потурица у Црној Гори, црногорској Бадије веће. Али иако није написао тaj замишљени „па-ндан“ Његошевом вели-ком спјеву, он је ипак о-ставио у својим припо-вијесткама једну врло ли-јепу и снажну допуну Његоша.“

— Да је мој искон прост и благословен, ако се над овим труплем ос-тире вјечита слобода мо-је отаџбине!...

Како нам ова карак-терна одлика Љубишиног јунака из осамнаестог ви-јека сасвим личи на ри-јечи једне Приногорке, ко-ја је, у првом свјетском рату, изгубила јединица сина, па на изјаву сау-чешића упитала:

— Реците ми ви: Ка-ко стојимо? „Јесам ли има-ла зашто дати свога је-динца?

Поред онога што је дао Приногорцима, Стјепан Митров Љубиша је имао и „један од планова који

Сликар живота

Тек са Љубишом је наш романтизам — ријечи су Бузе Радовића — макар и нешто касно, добио своју праву приповије-тку, онакву каква она одговара схватању да умјетничка књижевност треба да буде про-јектета духом и снагом народне усмене књи-жевности и да се осла-ња на оно што је већ народ створио као своју филозофију и као свој умјетнички израз. Из тога се не смје и-звести закључак да је приповијетка коју нам је оставио Љубиша у свему и сасвим романтична приповијетка, у

ономе смислу у коме се тај израз употребљава као формална ознака по којој се та књижевна епоха одваја и разликује, рецимо, од епо-хе рационализма или реализма. Она то није, као што није у том смислу романтична у-стала ни сама народна књижевност из које је Љубиша поникао.

Утицају Вука Ка-рачића треба додали још један други, ближи, и, по животу који су приказивали, непо-реднији, и као утицај и као примерје. То је Његош. Љубиша је врло радо читao Његоша. Он му је био близак по

много чему. Иако ни-јесу били истог духовног узраста, Љубиши је осјећао и разумјевао пјесника „Горском вијенцу“, доцније је био један од првих црногорских издавача и први његов коментатор. Травоге Његошевих дјела налазимо доста у Љубишиним проповије-кама. Поред народних умотворина из Вуко-вих збирки, он је био први учитељ и први примjer Љубишији који треба народ познавати, како га треба разумјевати и како би о њему требalo писати...“.

Родољубље изнад свега

Љубишине личности су — написао је Буза Радовић — прилично појединост-вљене, извучене са неколико крупних линија и да-те само у неколико основних, главних својстава, без компликованости и унутрашњих сукоба. Као што је и сам био, такве су углавном и његове личности, трезвени, разложити људи, али са унутрашњим гледиштима и без колебљивости у оном што сматрају личном или народном врли-ном. Такве су и њихова ос-јењања. А и у једном од тих осјећања Љубиши је био мање нееластичан ни више одлучан и некомпроми-сан него у осјећању родољубља. Родољубље је оно што стоји изнад свега другога или оно што се налази у основи сваког другог схватања или поступка, и чиме треба објашњавати и његово правоствљавање, и његов под-смијех млетачком моралу, млетачком схватању и уопште западној култури, чиме треба објашњавати и много других ствари у његовом дјelu.

То је оно помоћу чега код овог снажног сликара живота треба објаснити онај степен романтичног који по-ди у себи његовој дјelu и који одређује највећи број Његових идеја и приличан број његових закључака. Али тим истим осјећањем родољубља може се освијетлити и учинити још љепшим и његов хумор који сретамо, у мањој или већој мјери, скоро у свим Његовим приповијеткама и који је уздржан, ве-дар, здрав и свуда на висини...“.

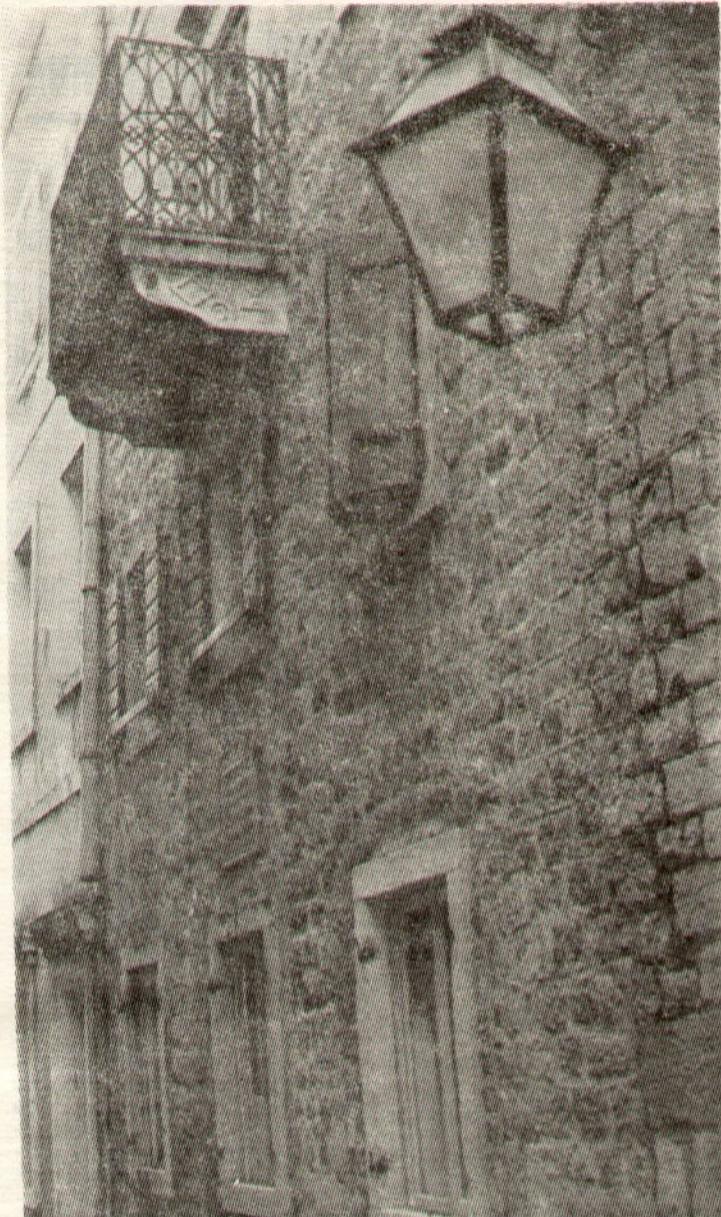
Оружје националне борбе

Вrijeme o komе говоре Љубишине при-повијestke — цитат је узет из чlана B. Ra-đovića — је доба од петнаестог стoljeća na ovom. Prema tome, to bi trebalo da bude ta-kozvana historijska priponijetka. Ali ona to niije. Ma koliko da se piša i trudno da da „istorijsku stranu“ motivu koju obražuje, navedeni datume i godine, pozivajući se na poveste i slično, on u tome nije uspio onolikoj koliko izgleda da je же-lijio. I dobro je što niije. Tako mu je, oслободијеви се потребе да даје „starijinski hnik“ i sve one re-čekizite prošlosti, poslošlo za rukom da da i oživiti dux te prošlosti, sačuvući dnu tog života i iznesući veliki broj pogleda i sхватања једног drugog razdoblja u životu crnogorskih plemena, gdje, i pored svih državina trajaњa tog perioda, niije bilo učinkovitih i velikih promjena.

Ovdje mi je, kao i inache, uzor bio sam narod, koji je iz historije uzimao lichenosti i događaje, ne uvijek onakve kakvi su bili, ali uvijek onakve kakve su mogli biti, da u njima izrazi svoje nazore, svoja sхватањa, izrekne svoj sud, postavi jedno gledište, oprijava jednu borbu i pripremi i vaspita u duhu narodnih ideala novih generacija. Takve je vreste i historijska novela Šubišina. Kaso je i narodna kњижevnost imala svoju borbenu aktuelnosti i svoj izraženja moral, tako je i Šubišina umjetnost, kao što se ranije moglo vidjeti, imala da ispunji svoju ulogu po određenim i jasnim zadacima, dјelujući u momentu kada se pojavila kao oružje potrebno u jednoj fazi nacionalne borbe. Time je i Šubišina pojava ne samo umjetnički nego i društveno bila spроведena i naglašena...“.

ПОСЕБНО МЈЕСТО

Љубишино дјело, посматрано са становишта културног наслеђа, заузима посебно место у нашој књижевности — констатује B. Rađović u članku o Šubišini. — Po tачnosti s kojom je prikazao život svoga naroda u jednom ис-istorijskom trenutku, po širokinu i obuhvatnosti toga prikazivanja i po ono širokinu i obuhvatnosti onoga djebla, Šubišina ide u naiznachači naše pišće petnaestog vijeka. Po svojoj izrazitosti i karakterističnosti, po svojoj vjernosti narodu i po onom čisto narodnom i nacionalnom koje sadrži Šubišinovo djeło, Šubišina dolazi na jedno od prvih mjestaca.“

Љубишина родна кућа

ПОЗНАТИ КОМПОЗИТОР ОБЕЋАВА

„Кањош Мацедоновић“

У хотелу „Маестрал“ ових дана борави Миховил Логар, истакнути композитор и професор Музичке академије у Београду. Он ту у тишини, коју јединно ремете таласи, „живе“ са новим Кањошем Мацедоновићем.

— Дуго сам се носио мишљу да створим оперу на тему из Ирие Горе — прича нам Логар. Размишљао сам о Његошу и Мажуранију хтио сам да „Смайл-агу Чентија“ направим као музичку игру. Раша Плаовић је већ био написао текст, али смо утврдили да либрето има мањакости: нема женских улога. Најзад сам се одлучио за Љубишину „Кањош Мацедоновић“ — ремек-дјело.

Истакнутом композитору аутору опере „Сабласт у делини Шент-Флоријанској, „Покондирена тиква“, „Четрдесет прва“, балета „Златна рибица“, мноштва канцата, симфонијских и камерних композиција, масовних пјесама... који је дао тако значајан допринос нашој музici, помажу и сусести с мјештанима.

— Побјегао сам од Београда и смога, од свих мора савременог живота. Овде је пријода тако настављана да осмијех пређе и на вас, а ваздух се пије као племеничко вино. Ту сам у центру Паштровића, како би дјело било инспирисано из прве руке и брже, пажљивије и концизније урађено.

Опера на којој Логар ради већ пет мјесеци биће завршена ујесен и приказана на Београдској телевизији. Имаће три чина. Почетак је везан за Венецију, где Кањош продаје робу, где га глобе и где упознаје Фурлану.

— Доминира италијански амбијент какве Логар — што је и разумљиво, због шароликости, боја, музике.

У оперу сам убацио и два женска лика: дужеву кћерку која велича Кањоша, и, чак, се заљубљује у њега, дјевојку из Паштровића која пјева са Кањошем. Тако ћу обогатити бојама цijелу радњу.

Снимање ће почети већ у мају у Паштровићима и Венецији. Кањоша ће, по свему судећи, играти тенор из Београда Милице Петровић, а биће ангажована и Гордана Јефтић за једну од женских улога.

Снимка: Јован Јовановић

КУРЗИВОМ

ЗА ОСУДУ

У аранжману Републичког центра за културу и Културног центра из Будве ових дана је гостовао у нашем граду италијански фолклорни ансамбл АРВЕЛОВЕЛО из једног малог мјеста Средње Италије које се зове Прули.

Немамо намјеру да дајемо оцјену квалитета ове фолклорне групе — то је, усталом, и најмање важно. Много је значајније што је и био повод за овај напис, каква је атмосфера владала у сали Дома културе у Будви за вријеме одржавања представе. Те вечери сала је била крцата, али је изгледало да је то публика из сасвим неког другог мјеста, а никако будванска, која је поznата широм наше земље као коректна —

спремна да пажљиво прати наступ сваке уметничке трупе и сваког појединачног уметника и да, на крају, топло поздрави сваког онолико колико заслужује. Међутим, то веће није било тако. Добацивања на италијанском језику — „Ђао белеца!“ „Браво, брависимо!“, „Анкора, анкора!“ итд., у најмању руку, одавала су утисак да се све то збива у некој сасвим другој средини, која први пут присуствује извођењу неког програма. Таквој атмосferи и понашању публике, чини нам се, много је доприносио конференције, који се расправљао с њом и, у настојању да се покаже дуговит, постигао сасвим супротан ефекат својом неизбичношћу и непоштовањем гостију, публике и посла кога се прихватио.

В. С.

СТЈЕПАН МИТРОВ ЉУБИША

КРВ

(ОДЛОМАК ИЗ ПРИПОVIЈЕТКЕ „ПОП АНДРОВИЋ — НОВИ ОБИЛИЋ“)

Кад удари љетна суша, а жито се у трави увија и већине, сваки граби да своју земљу слатком водом напотпи. Ова је вода љети танка, пак јој је свака капа драга за очи. Неко хоће да с њом окреће млиnsка кола, неко да ваље сукно и бијели платно, неко да му скисне лан и конопље, неко да пије и почи, напокон већина да напотпи сухе земље. Око ње се подионици земља и стајници млина и ступа преогимљу и свајају.

У једној од овијех сваја убије пушком најтво Вукач X..., сина Шћепана X..., оба Надлежанина из Попова Села. Скочи суд и по таџашњем законима прекине убици шљеме на кући, стави му земље под кров, а њега са жејом и шестором нејаке дјечице прогене у турско.

Након године дана заузме се суд, свећенство и прибранији људи да сконе обесињенога оца на умир: или барем да оној недужној дјечици даде вјеру да се с матером поврате на свој кам. Но је отац убијенога срдито одбијао све умоловнике, а приљежнико настајао да синовљу главу освети.

Једно вече у сунчаном заходу сједио је Вукач X при језеру Скадарском, и једак и зломсао учебно очи у водени ток. Приступи к њему један стари Арбанас, који га упита рашта се дигао из Паштровића.

— Убих брата Паштровића, — одговори Вук — не од какве обијести, но од витешке невоље, јер ме бијаше појахао, па народни суд прогна у турско само осмога.

— А како живиш — поврне Арбанас пажљivo.

— Кукањио и невољно — одновиједа Вук са жалоснијем гласом — с пуне куће у скитање, срамотно страдање.

— А Арбанас са шале:

— А што си мислио: да по турској земљи ви се колачи о драчи?

— То нијесам, — надостави Вук — но мињах да ће ме радија помоћи.

— А Арбанас помоги један тобочић, па му по дмукло рече:

— Дариваћу ти најљепшу кућу која је у Скадру ако прегињеш да убијеш попа Андровића,

злотвора твога и мога, а узми сад мита напријед педесет рушпа.

— Не шали се, човјече, с прогнаником, не срчи Бога, ако га вјерујеш! — рече смућени Вук. — Ако ми ћеца и мру од глади, па сам скрај њих побјегао да их не слушам гдје ми тражи хлеба, исчују ја, ишао бог, узети мито врх причаснога побратима, и ми поколебати со и хлеб што сам с њим потрошio иако ми се јутрос злотвором преокрену:

— А Арбанас одврати:

— А ти кад нећеш попу да кидишеш, а ти калази пашијо војеци да прегази и опали Паштровиће.

— Прођи се, гријеше да те анатема! — одговори Вук крстећи се.

— Ја бих волио испустити душу на коцу трновоме него се назвати брацијем издајником.

— А шта ја лишиш ту проклету земљу која те је расинила надостави Арбанас.

— А Вука попану сузе и рече уздишћући:

— Није она прокleta, но честита и по сто пута благословљена! Волио бих у њој гладовати на врх Почмина, на оној голој стијени, него да ме сultan постави овје везиром. Љубим је као обје очи у глави, као оно гладно нет синова, као оба брата од мајке. На њу сам пао челом из материне утробе, ту ми се расклонише трпавице да угледам свијет, ту сам најрјије чуо мили звук материја језика, провео младост, присао оружје, окућио се. На њој ми је гробље праједовско, на њој моје племе од Косова клица. Као промислим да сам по њој у дјетињству чувао јаганице и плавандово по њезинјем дубравама, гледај зору гдје онако ведро сиње, кај ме је онај зрак јутарњи и вечерњи обидовао, и појили они хладни извори, кај ми на ум паку народне светковине, брачка дика јуначки понос, помамо бих се да сам хлебом сит. А ти си дошао силан и обијесан да ме вријеваши и наједеш да продам образ, једино добро које ми је преостало! Прођи се, ја те кумим од неба до земље, да ми не превре, да не изгинем до краја.

— А Арбанас:

— А ико кад нећеш да пашу слушаш, а ти да нијеси сјутра на овој земљи, гдје си волији просјачити него ли беговати.

— Вук се уклони и у раздвоју рекне:

— А да ћу се утонити у језеро и самоубицом називати, али брачком издајицом никад ни довијека.

Ренесанса аматеризма

КУД „С. М. ЉУБИША“ ИЗ ПЕТРОВЦА ПРИПРЕМА „ВУКЦА ПАШТРОВИЋА“, А ДРУШТВО „ИВО МИКОВИЋ“ ИЗ ВУДВЕ МАНДИЋЕВУ „СНАХУ“.

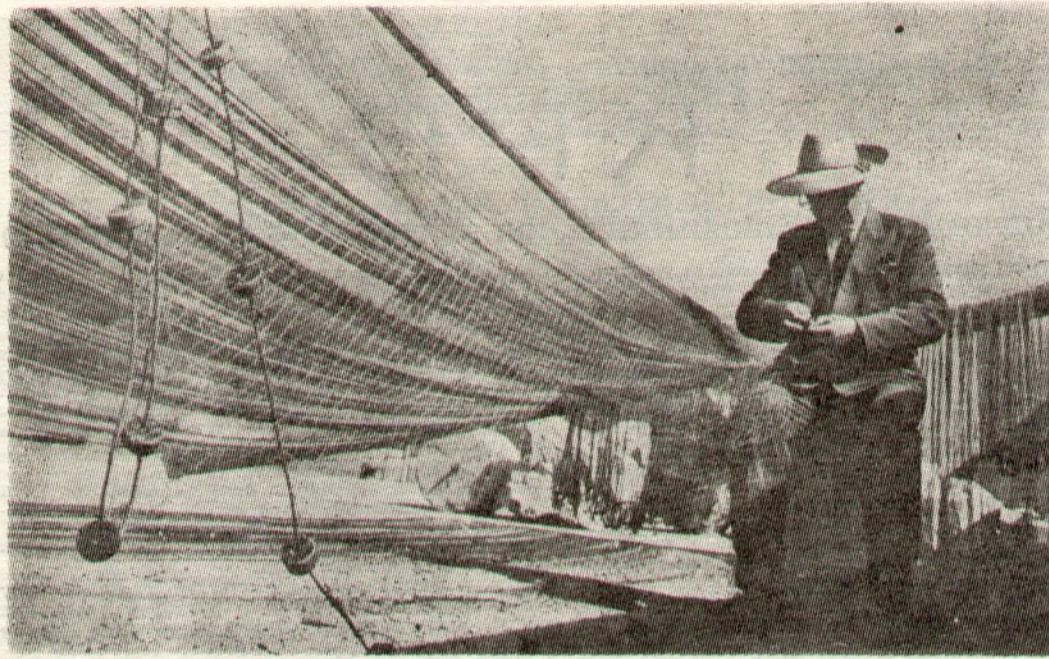
У оквиру прославе 150-годишњице рођења Стјепана Митрова Љубише у Будванској општини је покренута широка акција оживљавања аматерских друштава и њиховог укључивања у прославу. Тако ће, послиje вишегодишње паузе, велики број сеоске, радничке и средњопопладинске бити поново ангажован преко различних секција (драмских, фолклорних, рецитаторских) које ће радити у оквиру ових друштава.

На припреми програма Љубишине прославе већ се увјелико ради. Културно-умjetničko друштво „Стјепан Митров Љубиша“ из Петровца на Мору припрема „Вукца Паштровића“, а Друштво „Иво Миковић“ из Будве Мандићеву „Снаху“. Веома је разноврstan и занимљив програм Фолклорног ансамбла „Кањош“.

Радом аматерских друштава на подручју Општине руководи Културни центар пружајући им стручну и материјалну помоћ. У систематизацији радних мјesta, коју је недавно усвојила ова радна организација, предвиђено је аматерско одјељење, које ће имати професионалног редитеља. Ово ће, како сматрају у Културном центру, представљати праву ренесансу аматеризма на подручју Будванске општине, јер ће се први пут створити услови за систематски рад.

С. В.

Риболов је спорт, а не уништавање фауне и флоре мора

Ријеч је не само о „динамиташима“

СКОРАШЊА ЕМИСИЈА ТЕЛЕВИЗИЈСКОГ СТУДИЈА ЗАГРЕБ поново је покренула на размишљање о једном тешко искривљеном друштвном злу, његовим иницијаторима и подстручачима, и о нама, грађанима, чија је свајест, боље рећи одлучност да се оно елиминише више пута затажила.

На Црногорском приморју, чини нам се, више него на другим регијама, динамиташи, такорећи, царију, јер се на овом подручју најмање чини да се њихово „царство“ сруши. Шта више, многи их подстичу да са опасним „занатом“ наставе.

Постоје дводесет врсте динамиташи — обије од „заната“ и обије друштвено опасне и штетне. Разликују се само у мотивима. Једнина је циљ да што више зараде, продајући убијену рибу, а други то сматрају „спортом“, хобијем или забавом, која има још једну сврху: да се динамиташи, заједно са својим друштвом, погосте губитим специјалистима на неком „фиши-тикснику“.

Без обзира о којој се групи ради — о трговцима или о „спортистима“ — једно је сигурно: и једни и други повређују санкционисане друштвене норме понашања, наносећи ненадокнадиву штету друштву, јер уништавају драгоцену морску фауну и флору. То што прекриштељи тих норми остају некакњици није кривица само надлежних органа, већ и појединих грађана, пошто се потпуна друштвена заштита мо-

же остварити тек када сви грађани постану савјесни чувари друштвене имовине. А да ли смо се огријешили о норме друштва, када, то јест ако усамљене затоне или приватне куће напуштамо сите и задовољни, захваљујући се домаћину, који нас је угостио противизаконито присвојеним друштвеним добром? Да ли је исправно понашање руководилаца угоститељских објеката, када, задовољни, посматрају службене рибље специјалисте гостима, иако знају да су навијавајуци ту рибу купили ноћу, поред обале, од „безимених“ продаваца и без признањице? И још нешто: иако је, очигледно, код таквих грађана и руководилаца затажио њихова савјет и друштвена одговорност, често се баш они знају на састанцима окомити на надлежне органе, које осуђују и подвергају најожештијој критици, не питајући се да ли, на овај или онај начин, и они нијесу „кумовали“ њиховој кривици и неодговорности.

Биће касно ако будемо чекали да сви постанемо исправни грађани, па тек онда да нешто предузмемо. Тада, уосталом, неће за то ни бити потребе. Ни наоружане рибарске страже, за чије се организовање врше припреме, неће ријешити проблем, уколико им сви свесрдно не будемо помогли и помагали.

Ј. Д.

ЗИМА У БУДВИ

У знаку семинара

Интернационал, једини објекат Хотелског предузећа „Аvala“ који ради у току зиме, није могао у јануару да прими све оне који су хтели да буду његови гости, па је отворен „Адријатик“ да би било смештено 700 лица која су полутином јануара била у Будви. О чему се заправо ради?

Будвански угоститељи су се још раније оријентисали на такозване конгресне туристичке. Хотел „Интернационал“ има све погодности за то: затворени зимски базен, аутоматска куглану, сале за конгресе и семинаре и око 600 кревета. То се потврдило и ове зиме. Смјењивали су се семинари књиговаџија Србије и Црне Горе, банкарских службеника из Београда, дефектолога Србије, семинари математичара, физичара, социолога, филозофа, професора језика и књижевности.

Било је и гостију који ни-

јесу били ту ради семинара. Преко агенције JAT боравило их је око 200, а у истом хотелу су се припремале спортоске екипе са Косова.

— Задовољни смо оваквом посјетом и радом — рекао нам је Јоко Божковић, шеф преције у хотелу — али и ми настојимо да гости буду задовољни. Почетком фебруара организовали смо бал просветних радника, пошто су били у јеку семинари. У истом периоду је гостовано и Црногорско народно позориште са „Горским вијештем“. Организовали смо и излете у Цетиње, Котор, Дубровник и Херцег-Нови.

И фебруар ће бити испуњен конгресима, савјетованим и семинарима. „Северотранс“ из Сомбора доводи већ своје групе на одмор сваких 15 дана. Потписан је и уговор са Пољопривредним добрим „Лабудњача“ из Вајске, чији радници већ дола-

зе у групама. Овим су се хотелијери Будве укључили у акцију Савеза синдиката Југославије под називом „Радници на море“.

Током фебруара сlijede савјетовања Туристичког савеза Југославије. Сталне конференције градова, семинар Народне технике Црне Горе, симпозијум „ЈУМО“ итд.

Хотел „Интернационал“ од ове године има још једну новину. У модерно опремљеном рекреационом центру, једном од најуједијенијих у Европи, уз помоћ наших најпознатијих специјалиста, успјешно се лијече разна дегенеративна оболења, комплексни менаџерских тегоба, реуматизам и неке друге болести. Центар је отпремљен рендген апаратом са ТВ уређајима, ЕКГ апаратом, лабораторијом и спирометријом. Ту су, затим, комплетна хидротерапија, електротерапија и кинезитерапија.

ГОДИШЊА СКУПШТИНА ФК „ПЕТРОВАЦ“

БРЗ УСПОН МАЛОГ КОЛЕКТИВА

ПРИЈЕ ЧЕТИРИ ИЛИ ПЕТ ГОДИНА спорт није био толико присустан у животу Петровчана. Ако се и говорило о њему онда су били у питању наши врхунски клубови, њихови успјеси и падови.

Основање фудбалског клуба „Петровац“ и његов метеорски успјех окренули су становнике Петровца ка фудбалу и уживањима која он пружа. У фудбалској сезони мало је ко од Петровчана био код своје куће. Игралиште под Малим брdom препуње је навијача „Ајакса“, како популарно зову овај мали фудбалски колектив.

На недавно одржаној годишњој скупштини било је доста ријечи о успјесима и слабостима овог колективи. Предсједник клуба Др Војо Франчићевић говорио је о раду „Петровца“ од 1971. године, када се први пут званично такмично у лиги фудбалског подручја Котор, па до прошле јесени, када је освојио четврто место у Црногорској лиги. А тај период био је испуњен радом и успјесима. У такмичарској 1971/72. години клуб је изборио прво место у Которском подсавезу и тако је Петровац први пут добио свој представник у једном републичком такмичењу. Да успјех није био случајан показује старт у новом фудбалском друштву.

Драган Баконовић

„Петровац“ је изборио прво место у Которском подсавезу и тако је Петровац први пут добио свој представник у једном републичком такмичењу. Да успјех није био случајан показује старт у новом фудбалском друштву.

За овакве успјехе једнако су заслужни неуморни ентузијасти Др Франчићевић предузимљиви тренер Анте Вицковић, амбицијски секретар клуба Војо Вуковић и готово читава фудбалска екипа састављена од фудбалских полетараца међу којима су и ветерани Мирко Драговић, Бранко Медиговић и Јоко Божковић.

Но, медаља има и другу страну. „Петровац“ се такмично захваљујући ентузијазму управе и играча као и љубави према фудбалу цијелога града. Јер, то се мора признati, резултати „Петровца“ учинили су да фудбал понесе Петровчане. Али да ли се и даље може тако?

Клуб нема прописно игралиште. Само захваљујући разумевању Фудбалског савеза Црне Горе и још неких републичких институција, на њему се одржавају фудбалске утакмице. Да и не говоримо о пратећим објектима. Просторије амбуланте служе као свлачионице за играче и судије.

А спорчки терени не би били само својина клуба. Колико би угоститељи имали користи од тога? О томе, изгледа, још нико није размишљао.

Мјесна заједница и Скупштина општине, односно СОФК-а требали би да поведу више рачуна о овом клубу. Јер, напокон, то је једина спортска екипа која наше општине представља у једном републичком такмичењу.

Г. С.